

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KUNDYS

Marcelina Jarnuszkiewicz

Czy KUNDYS to przekształcony albo zgrubiarty KUNDEL? Nie, choć słowa te oddziaływały na siebie na przestrzeni wieków. KUNDYS, występujący także w wersji KONDYS, skontaminował się znaczeniowo z KUNDLEM najprawdopodobniej dopiero w II połowie XVIII w., z owego czasu bowiem pochodzą poświadczenia tekstowe wskazujące na wymienne używanie tych określeń w znaczeniu, które Wiktor Kozłowski, autor XIX-wiecznego słownika „Pierwsze początki terminologii łowieckiej”, zawiera w definicji „pies pospolity, stróż domu”. Wcześniej KUNDEL i KUNDYS miały odrębne, choć nieujednolicone znaczenia. Podczas gdy KUNDEL był określeniem raczej psa owczarskiego, KUNDYSAMI nazywano częściej mocne i cięte psy używane do „szczwania czarnej zwierzyny”, czyli przede wszystkim do polowania na dziki. Można przypuszczać zatem, że były to albo odważniejsze psy stróżujące, wykazujące instynkt łowiecki, albo – co bardziej prawdopodobne – psy gończe pierwotnego typu. Możliwe, że słowo KUNDYS, występujące także w postaci KONDYS, jest etymologicznie związane z węgierskim konda ‘stado świń’ lub kondás ‘świniarz’. Do zatrzymywania uciekających świń potrzebna była bowiem pomoc psów o takich samych lub podobnych umiejętnościach, jakimi wykazywały się psy używane do osaczenia dzików.